

Paniekpillen

Bart Meijer van Putten

Een anonieme bron heeft vertrouwelijke documenten van de farmaceutische firma Eli Lilly over het antidepressivum Prozac naar het medische tijdschrift *British Medical Journal* gestuurd. Daarbij zit een onderzoek uit 1988 waarin staat dat fluoxetine, beter bekend onder de merknaam Prozac, tijdens klinische experimenten bij 38 procent van de proefpersonen opwindend, paniekaanvallen, slapeloosheid en agressie veroorzaakte. Twee keer zo vaak als bij een placebo-pil. De documenten zouden zijn 'zoekgeraakt' tijdens een geruchtmakende rechtszaak rond de Amerikaanse drukker Joseph Wesbecker. In 1989 maaide die na het slikken van Prozac twintig collega's neer met een AK-47-machinegeweer. Acht overleefden het niet. Daarna pleegde hij zelfmoord. Vijf jaar later spanden familieleden van de slachtoffers een rechtszaak aan tegen Eli Lilly. Prozac zou

uitlokken tot zelfmoord en geweld. Wesbeckers psychiater vertelde op het proces dat zijn patiënt na een maand Prozac opgewonden geraakt was en leed onder plotselinge stemmingswisselingen. Hij had Wesbecker geadviseerd te stoppen met Prozac maar die wou daar niets van weten: 'Ik voel me er goed bij!' Drie dagen later vond de schietpartij plaats. Ondanks de bezwarende getuigenis van de psychiater won Eli Lilly het proces. Maar later moest de firma toegeven dat er in het geheim een schadevergoeding was overeengekomen met de eisers. Dat betekent dat de gerechtelijke uitspraak ongeldig is. Nu, al die jaren later, heeft de *British Medical Journal* (BMJ) de 'missing documents' over Prozac toegestuurd gekregen. Daaruit blijkt dat er inderdaad een verband kan bestaan tussen Prozac en geweld. Het tijdschrift heeft de stukken doorgestuurd naar de Food and Drug Administration (FDA), de instantie die in de Verenigde Staten gaat over het goedkeuren van ge-

neesmiddelen. Dr. Richard Kapit, de FDA-medewerker die fluoxetine ooit heeft goedgekeurd, vertelde dat hij de onderzoeksresultaten uit 1988 nooit eerder heeft gezien. Eli Lilly laat in een persbericht weten dat het onderzoek over 38 procent opwindend en agressie na Prozac wel degelijk is gepubliceerd, anders dan de BMJ beweert. Volgens de firma zijn vermiste documenten tijdens rechtszaken niet aan de orde geweest. Dat klopt,

schrijft een van de advocaten uit het proces over Wesbecker in een ingezonden brief aan de BMJ, Eli Lilly heeft de vertrouwelijke documenten gewoon nooit aan zijn aanklagers ter beschikking gesteld. En blijkbaar ook niet aan de FDA. De documenten waren dus niet zozeer 'vermist' als wel gewoon verdonkeremaand, zoals dat in de afgelopen jaren met wel meer ongunstige onderzoeksresultaten van geneesmiddelen is gebeurd. ●

Risicopleisters

Wim Köhler

Zin in gevaarlijke seks? Plak een testosteronpleister. Schoonmaakmiddelen-, cosmetica-, diervoeder- en medicijnfabrikant Procter & Gamble wil de testosteronpleister Intrinsic op de markt brengen, bedoeld om vrouwen waarvan de baarmoeder is weggeopereerd te helpen hun libido te verhogen. Zodat ze seks weer prettiger vinden. De hoeveelheid bevredigende seks bij de pleisterplaksters stijgt met gemiddeld 74%.

Al een jaar juichen de media over de pleisters, schreef het wetenschappelijke artsblad de *British Medical Journal*. BMJ is boos, want in de wetenschappelijke literatuur is nog niets over de werking van de pleisters verschenen. Alles is geput uit persberichten van de firma en van sprekers op congressen. Die

sprekers zijn door Procter & Gamble ingevlogen, de congressen en de onderzoeken worden deels door het bedrijf betaald.

Op een hoorzitting van de Food and Drug Administration zijn be-

gin december de onderzoeksgegevens voor de registratie van Intrinsic gepresenteerd. Vier wetenschappelijke onderzoeken presenteerde het bedrijf. Maar critici wazen er op dat er weinig diabetici,

zwarte vrouwen en 60-plussers aan de studies meededen en dat de onderzoeken methodologisch tekortschoten of maar zes maanden duurden zodat mogelijke langetermijneffecten (kanker, hartziekten, een bekend probleem bij hormoontherapie) niet zijn onderzocht. Dat is vaak zo bij nieuwe medicijnen, zei Procter & Gamble. De vraag is of een gemiddelde stijging van 2,9 naar 4,7 bevredigende seksuele momenten per vier weken die gok waard is.

In de Nationale Wetenschapsquiz kwam dit jaar een vraag over testosteron bij vrouwen voor: worden vrouwen die testosteron krijgen toegediend a. agressiever, b. dominant of c. nemen ze meer risico's. Alle antwoorden werden uiteindelijk goed gerekend. Maar bij het opstellen van de quiz was met de deskundigen afgesproken om alleen antwoord c (ze nemen meer risico's) goed te keuren. Dat laat maar weer eens zien hoe onzeker de effecten van testosteron op vrouwen nog zijn. Het probleem voor Procter & Gamble is intussen om vrouwen meer risico te laten nemen nog vóór ze aan de testosteronpleister gaan. ●

● **Op de website van de Britse BBC staat nog steeds een juichend artikel over de libidoverhogende testosteronpleister.**